

DIVERSES DISCIPLINES DE LES CIÈNCIES SOCIALS IDENTIFIQUEN LA CONFIANÇA COM UNA CARACTERÍSTICA CLAU DE LES SOCIETATS PRÒSPERES I QUE FUNCIONEN BÉ. CONSIDEREU QUE LA LLEI SOBRE LA INTEL·LIGÈNCIA ARTIFICIAL #AIAct CONTRIBUEIX A GENERAR CONFIANÇA?

- Una majoria (38%) considereu que la #AIAct contribueix a generar confiança mentre que la resta sou ambivalents o contraris a parts iguals (24%) o simplement no ho sabeu (14%) si finalment farà aquesta contribució.
- Aquesta setmana hem tractat el tema de la confiança com una característica clau de les societats pròsperes i que funcionen bé ja que ha estat subratllada per investigadors/es de moltes disciplines, especialment de les ciències socials.
- Per exemple, Niklas Luhmann, un dels primers i més influents investigadors que va fer investigacions sobre el concepte de confiança de manera sistemàtica, va arribar a afirmar que la vida mateixa és impossible sense confiança. Per què?
- Doncs perquè el món és extremadament complex i es necessita aquesta confiança com un mecanisme indispensable per reduir la complexitat a nivells que siguin manejables i comprensibles per les persones.
- La confiança apareix com a essencial en l'anomenat capital social o organització social, que també inclou les xarxes i les normes, si bé la confiança facilita la coordinació i la cooperació sobre la qual es construeix tant la democràcia com l'èxit econòmic.
- Tenint en compte la rapidesa amb què la IA està canviant moltes activitats econòmiques, es pot dir que es necessita confiança per mitigar les preocupacions, reduir els riscos percebuts, augmentar l'adopció de la IA i augmentar la voluntat d'acceptar aquests canvis.

- Per això, és fonamental identificar el valor cultural de la confiança (confiança social) juntament amb la confiança institucional i entendre com s'implementa a les polítiques, ja que això pot ajudar a conceptualitzar i construir la confiança digital.
- Però en aquests àmbits, hi ha sempre el problema entre legislació i confiança, ja que la primera s'utilitza sovint com a instrument de control i aquest tendeix a desplaçar la confiança, fins al punt que com més control imposa la legislació, més pot desbordar la confiança.
- D'altra banda, la confiança no es deriva automàticament de la legislació. Si l'efecte de control d'un acte legislatiu es percep com a feble, per exemple per la manca de recursos per a la supervisió, no hi haurà motius per desenvolupar la confiança.
- És aviat per saber si la AI Act estarà en aquesta situació o no. El que si sabem és el seu objectiu: promoure l'adopció d'una IA fiable alhora que es protegeix la salut, la seguretat, els drets fonamentals i la democràcia dels possibles efectes nocius de la IA.
- En aquest sentit, la regulació vol garantir que la IA desenvolupada i utilitzada a Europa s'ajusti plenament als drets i valors de la UE, com ara la supervisió humana, la seguretat, la privadesa, la transparència, la no discriminació i el benestar social i ambiental.
- Així doncs, seguint un enfocament basat en el risc i establint obligacions per als proveïdors i els que despleguen sistemes d'IA en funció del nivell de risc, es prohibeixen aquells sistemes d'IA amb un nivell de risc inacceptable per a la seguretat de les persones.
- En principi, aquesta categorització de sistemes d'IA amb un nivell de risc inacceptable suposa un pas endavant en termes de confiança ja que, per la seguretat de les persones, estarien estrictament prohibits sistemes d'IA que utilitzen:
 - Tècniques subliminals o manipulatives intencionadament, exploten les vulnerabilitats de les persones o s'utilitzen per a la puntuació social (classificació de persones en funció del seu comportament social, estatus socioeconòmic, personal característiques).

- A aquesta llista, també s'han inclòs els sistemes d'identificació biomètrica remota "en temps real" en espais d'accés públic; els sistemes d'identificació biomètrica remota "post", amb l'única excepció de la policia per delictes greus i només després d'autorització judicial.
- Els sistemes de categorització biomètrica que utilitzen característiques sensibles (per exemple, gènere, raça, ètnia, estat de ciutadania, religió, orientació política); els sistemes de policia predictiu (basats en la creació de perfils, la ubicació o el comportament delictiu passat).
- Els sistemes de reconeixement d'emocions en l'aplicació de la llei, la gestió de fronteres, el lloc de treball i les institucions educatives; l'anomenat "scraping" d'imatges facials d'Internet o imatges de CCTV per crear bases de dades de reconeixement facial.
- En l'enfocament de la AI Act, la classificació d'aplicacions d'alt risc inclou sistemes d'IA que perjudiquen la salut, la seguretat, els drets fonamentals o el medi ambient, i aquells utilitzats per influir votants, resultat d'eleccions i sistemes de recomanació de XXSS.
- La confiança envers els sistemes d'IA generativa passarà per complir requisits de transparència (revelar si el contingut s'ha generat o no amb IA i distingir les anomenades imatges falses profundes de les reals) i proveir les garanties contra el contingut il·legal.
- Per no frenar la innovació en IA, la nova normativa afegeix exempcions a aquestes normes per a activitats de recerca i components d'IA proporcionats sota llicències de codi obert. I també promourà entorns controlats (sandboxes) per provar la IA abans del seu desplegament.
- Dit això, cal advertir que passaran uns dos anys abans que les disposicions de la AI Act s'apliquin realment (a partir de 2026) i, per tant, caldrà esperar un temps més per veure si aquesta legislació acaba establint-se com l'estàndard mundial durant els propers anys.
- Abans de tot això, caldrà que els membres del Parlament Europeu resolguin els detalls amb els membres del Consell de la Unió Europea i el braç executiu de la UE, la Comissió Europea, per tal que l'esborrany de normes es converteixi en legislació.

- Això significa que la legislació final sobre la Intel·ligència Artificial serà un compromís entre tres projectes diferents de les tres institucions de la UE. I fins aquí per avui i per aquesta temporada. Tornem al setembre amb la pregunta número 100!
- Us recomanem les següents lectures sobre el tema.
- [Hult, D. \(2018\). Creating trust by means of legislation - a conceptual analysis and critical discussion](#)
- [Ryan-Mosley, T. \(2023\) Five big takeaways from Europe's AI Act](#)